

Pauline Palmcrantz
Björkbergsv 74, 793 60 Siljansnäs
pauline@sockenkontor.se
www.fabod.nu

Till; Övervakningskommittén för Landsbygdsprogrammet

Fäbodbrukarnas synpunkter till Övervakningskommittén angående det svenska fäbodbruket och behovet av att återställa nivån på miljöersättningen för fäodbetes

Ekonomi måste förbättras för småjordbruk med fäboddrift. Detta är nödvändigt för att bibehålla och utöka antalet betesdjur och utveckla de miljö-, kultur- och övriga värden som kan förknippas med småjordbruk med fäboddrift i det traditionella extensiva jordbrukslandskapet i det svenska fäbodområdet.

Med innevarande landsbygdsprogram genomfördes en stor och omotiverad försämring av ersättningen för fäodbete. I stora drag halverades denna del av miljöersättningen. Så lämnades dessutom miljöersättningen till fäodbete utan uppjustering i samband med den senaste översynen av landsbygdsprogrammet. Det finns enligt våra efterforskningar inget fog och belägg för formuleringen överbetning som kommit att belasta diskussionen om betesdjur i det svenska fäbodområdet.

Dessa förändringar innebar försämringar på uppemot 20-30% av de totala ersättningarna och det gavs heller inga alternativa möjligheter att kompensera detta bortfall i årsekonomin för dessa företag. Som en följd av dessa försämringar ser vi nu att det sker en minskning av antalet aktiva småjordbrukare med fäboddrift liksom att antalet fäodbetesdjur minskar. Främst drabbas de näringsdrivande småjordbruket med gårdsverksamhet och djurhållning året om. Det är allvarligt eftersom det är dessa småjordbruk som svarar för de största värdena av lokal och traditionell kunskap, kontinuiteten i djuravel med företrädesvis lantraser och det huvudsakliga ansvaret för generationskontinuitet bland brukarna. Dessa småjordbruk utgör en väsentlig del av den perifera landsbygdens kultur och infrastruktur, och det handlar i många fall om de sista kvarvarande djurhållarna i många byar i det svenska fäbodområdet.

En definitiv nedläggning av dessa ännu kvarvarande småjordbruk innebär stora negativa och långsiktiga effekter också i vidare perspektiv; Dessa bygder förlorar den naturliga hävden av det öppna kulturlandskapet; Utan ett aktivt fäodbruk av tillräcklig omfattning klarar vi inte att hejda och motverka förlusten av biologisk mångfald i det svenska fäbodområdet, som med en utsträckning över flera län utgör en avsevärd andel av landet; Utan djurhållning kan vi naturligtvis inte heller förvänta oss någon anslutning till Särskild skötsel av fäodbete inom Utvald Miljö

Föreningen Sveriges Fäbodbrukare föreslår därför att nivån på miljöersättningen till fäodbete återställs till tidigare nivå med motsvarande nominell uppjustering som skett för övriga betesmarksstöd. Detta kan ske genom höjning av betesersättningen eller en motsvarande uppjustering av tillämplad arealfaktor.

Som företrädare för den svenska fäbodrörelsen önskar vi medverka i en vidare dialog kring utformningen av detta, liksom att delta i det fortsatta arbetet med våra gemensamma utmaningar och att bidra till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Föreningen Sveriges Fäbodbrukare

Pauline Palmcrantz, ordf

Med ref till tidigare skrivelse 090615 "Fäbodbrukarnas synpunkter till Övervakningskommittén angående det svenska fäodbruket och hanteringen av betesmarkerna i landsbygdsprogrammet" vilken också återfinns på vår hemsida www.fabod.nu